

Miljø

Vern av miljøet er bærebjelken for den samiske kulturen. Vi mener at naturen må vernes både gjennom fortsatt bruk og gjennom strenge krav til nye tiltak. Nasjonalparker og naturreservater er flotte for å verne om både større og mindre områder. Dette kan likevel ikke komme på bekostning av tradisjonell bruk av de samme områdene, en bruk som har gitt oss den naturen vi har i dag.

Miljøet og naturen skal overlates til våre barn og barnebarn, og vi må derfor stille strenge krav til både inngrep i og utslipp til naturen. Gruvedrift og vindmøller er i vinden, og dette kan gi både kjær-

komne arbeidsplasser og inntekter til kommunene. Dette synes vi er bra, men det må ikke komme på bekostning av inngrep i terrenget som skader naturen og skaper konflikter som på Fosen, og heller ikke utslipp verken til lands, i vassdrag eller til sjøs. Krav til tilbakeføring etter endt gruvedrift må også strammes inn.

Ja til skånsom gruvedrift og nei til rasering av terreng og dumping av slam i elver og fjorder!

Sp sier kontant nei til oljeutvinning i Lofoten og Vesteraalen! Oljen er god på bunnen, og kysten vår er sårbar og har enorme gyteområder for fisk. Vi vil kjempe for å fortsatt la oljen ligge både for vår egen natur og som et bidrag mot verdens klimaproblemer.

Sps valgliste

for valgkrets nr. 6:

1. Stig Bjarne Haugen	1978	lærer, Rana
2. Stein Bjørgen	1956	lærer, Nesna
3. Lill-Therese Holm Varsi	1988	spesialpedagog, Melhus
4. Ann-Alette Olsen	1983	bioingeniør, Høylandet
5. Anne Blyset	1977	lærer, Rana
6. Kaja-Regine Bientie	1988	student, Rana
7. Lars Toven	1957	reindriftsutøver, Høylandet
8. Ole Kristian Holand	1952	lensmann, Leka
9. Hans Jakob Toven	1984	tømrer/reineier, Overhalla

Skole

Kunnskapen om det samiske i Norges befolkning har gradvis økt, men det er fortsatt langt igjen til vi kan si oss fornøyde. Vi trenger flere i barnehagene og på skolene som kan lære bort samisk språk og kultur. Dette krever bedre utdanning av førskolelærere og lærere. Derfor må dette styrkes i hele landet.

Sørsamisk språk og kultur er spesielt utsatt, og dette må sterkere inn i utdanningen av lokale lærere og førskolelærere. Opplæring i sørsamisk språk lider under manglende lærekrefter. Derfor må både nyutdanning og etterutdanning i sørsamisk støttes økonomisk, og nok studieplasser må sikres. Voksne skal også få mulighet til å lære seg samisk på voksenopplæringen i sin kommune.

www.senterpartiet.no
<https://www.facebook.com/senterpartiet>
Bli medlem - send SMS med kodeord SP til 2350
<https://www.facebook.com/samepolitikk/>

 **Sametings-
valget**

Valgkrets nr. 6
Sørsamisk valgkrets
Árjel-Saepmie

- 1. Stig Bjarne Haugen** har politisk erfaring fra Nesna og Rana. Han er vara i kommunestyret og sitter i utvalg for oppvekst/kultur. – Jeg er barneskolelærer, hobbygeolog og opptatt av miljø. Jeg sier klart nei til oljeutvinning i Lofoten/-Vesterålen. Rovdyrpolitikken må endres og påkjørsel av rein og vilt langs jernbanen må reduseres. Tjenester skal være nær folk!
- 2. Stein Bjørgen** har lang politisk erfaring fra Nesna kommunestyre for Ap, men gikk i 2005 over til Sp. Han har lenge arbeidet i Nesna Jeger- og fiskeforening og fagforeningsarbeid, bergverk på Svalbard og fastlandet og er nå lærer på voksenopplæringen i Nesna. – Jeg er sterkt opptatt av utmarksforvaltning og bærekraftig bruk av naturen. Tallet på rovdyr må ned!

- 3. Lill-Therese Holm Varsi** har bakgrunn som tidligere aktiv i SpU i Tana og Finnmark. Bor nå i Melhus hvor hun er spesialpedagog.
- 4. Ann-Alette Olsen** bor på Ulvebyen på Høylandet. Hun har arbeidet på sykehus, er nå bioingeniør ved Pharmaq.
- 5. Anne Blyset** er ungdomsskolelærer i Rana.
- 6. Kaja-Regine Bientie** studerer i Oslo, men kommer fra Rana.

Samiske rettigheter

Samiske rettigheter blir stadig mer anerkjent. Opp-læring i sørsamisk, unødvendige arealkonflikter, feilslått rovdyrforvaltning og erstatning er eksempler på at det fortsatt er mye som må gjøres. Vi vil at departementene lager tydeligere forskrifter og gjør tydeligere vedtak for å unngå ulik praksis og dyre rettssaker for enkeltpersoner. Voksne må også få mulighet til å lære seg samisk i sin kommune. Staten må følge internasjonale konvensjoner og rettskraftige dommer som folkeretten tilsier!

Rovdyr

Rovviltforvaltningen skal tilpasses lokal kunnskap og lokale forhold. Derfor må Sametinget gis kontrollmyndighet for ettersyn av regelverket. Dessuten må rovdyrskader erstattes fullt ut, som i hovedprinsippet i erstatningsrett.

Vi vil ha en uavhengig granskningskommisjon av rovdyrforvaltningen i sin helhet. Dette vil løse tillitskrisen mellom staten og næringene!

Helse

Samer er mer utsatt for problemer med psykisk helse enn den norske majoriteten. Vi vil ha et nytt sørsamisk kompetansesenter som tar tak i dette.

Samferdsel

Langs jernbanen i Sør-Norge er det gjerder til beskyttelse for både folk og dyr. Dette er flott! Vi vil ha slutt på at dette ikke gjelder oss! Staten dreper beitedyr og vilt langs hele Nordlandsbanen og Rørosbanen. Den er like utrygg for alle som ferdes i nærheten av den, også folk. I dag har vi kun gamle og ødelagte gjerder. Disse må oppgraderes og utvides for å stoppe disse dyrepåkjørlene som fører til store lidelser for både dyr og mennesker.